

1. A VIZSGA MENETE:

- a) A vizsgabizottság 2 tagú, az egyik tag a Dogmatika Tanszék, a másik a Bibliatudomány Tanszék oktatója.
- b) A vizsga első részét egy 30 perces *írásbeli* „beugró” képezi. Ebben 15 biblikus alapkérdés szerepel (15 pont), 7 dogmatikai kérdés (7 pont), valamint a négy dogmatikai tárgy közül egy témához tartozó hittételek felsorolása (8 pont; dogmatikai kérdésekre tehát összesen 15 pont). Az írásbeli legalább elégséges (minimum 14 pontos) teljesítése esetén kezdheti meg a hallgató a vizsga szóbeli részét. Amennyiben az írásbeli a 14 pontot nem éri el, a szigorlat elégtelen.
- c) Az írásbelit követő szóbeli felelet egy ó- és egy újszövetségi, valamint két dogmatikai tétel kifejtéséből áll.

2. SEGÉDLET AZ ÍRÁSBELI BEUGRÓHOZ:

2.2. BEUGRÓ KÉRDÉSEK DOGMATIKÁBÓL

Szentháromságtan

1. Mit értünk immanens Szentháromságon?
2. Mi a szubordinacionizmus?
3. Milyen Újszövetségi helyek beszélnek a legvilágosabban Jézus istenségéről?
4. Mi az adopcionizmus?
5. Mi a Paraklétosz szó jelentése?
6. Kik a Logosz-teológia fontosabb képviselői?
7. Mit értünk reláción?
8. Mit értünk valóságos vonatkozáson?
9. Mi a szentháromságos tulajdonítás?
10. Mi a preegzisztens szó jelentése?
11. Mi a perichorézisz kifejezés jelentése, mit jelölünk vele a Szentháromságban?
12. Mit jelent az impassibilitas kifejezés?
13. Mit jelent a Filioque kifejezés?
14. Melyek a legfontosabb ún. triadikus formulák?
15. A Szentháromságtan kapcsán, mik a Logosz-teológia fontosabb gondolatai?
16. Mi a modalizmus?
17. Mit jelent a subsistens relatio?
18. Mit jelent a patripaszionizmus kifejezés?
19. Egy lényeg, három személy: hogyan hangzik ez görögül?
20. Mi jelent a suppositum kifejezés?
21. Mi a monarchianizmus?
22. Mi az oikonomia szó dogmatikai jelentése?
23. Mit értünk üdvtörténeti Szentháromságon?
24. Mi a niceai zsinat dogmatikai jelentősége?
25. Mi a személy boethiusi definíciója (latinul és magyarul)?
26. Mi a természet vagy lényeg definíciója?
27. Mit jelent a subsistentia?
28. Mi értünk immanens eredésen?

29. Mi az isteni személy szent tamási definíciója? (latinul és magyarul)
30. Mik a szentháromságos tulajdonságok?

Krisztológia

1. Melyek a legfontosabb krisztológiai felségcímek?
2. Melyik eretnekségek vonja kétségbe Jézus Krisztus egyetlen személy mivoltát?
3. Mit értünk funkcionális krisztológián?
4. Írjon legalább 4 példát a communicatio idiomatum-ra.
5. Kik az ebioniták?
6. Mit jelent az unio hypostatica kifejezés?
7. Milyen kifejezéseket használ a khalkedóni zsinat az isteni és emberi természet viszonyára?
8. Kik a monofiziták?
9. Mi Laodikeiai Apollinarisz eretneksége?
10. Mit mond a dogmatika Krisztus elégtételéről?
11. Mi volt az efezusi zsinat fő témája?
12. Mely eretnekségek tagadják vagy kisebbítik Jézus istenségét?
13. Kik a monoteliták?
14. Mit jelent a communicatio idiomatum kifejezés?
15. Írjon legalább 4 példát a communicatio idiomatum-ra
16. Miért helyes dogmatikusan a Jézus Szíve-tisztelet?
17. Mit értünk elégtételen?
18. Mi az érdem?
19. Mi a logosz-szarkx krisztológia?
20. Jézus Krisztus egyszerre útonjáró és célba érkezett. Mit jelent ez?
21. Kik a dokéták?
22. Írjon legalább 4 példát a communicatio idiomatum-ra
23. Mi a logosz-anthrópsz krisztológia?
24. Szűz Mária Isten anyja. Mi ennek a kijelentésnek a krisztológiai értelme?
25. Mi a khalkédóni dogma lényege?
26. Miért szükséges a megtestesülés Canterbury Szent Anzelm szerint?
27. Mely eretnekségek tagadják vagy kisebbítik Jézus emberségét?
28. Mi a triplex gratia Jézus Krisztusban?
29. Mit jelent a monoenergenizmus?
30. Mit értünk engesztelésen?

Teremtés, teológiai antropológia

1. Milyen ószövetségi szövegfajtákban fordul elő a teremtéshit, és milyen kontextusban?
2. Mi az újszövetségi teremtéshit újdonsága?
3. Mely szerző mely művében, és mikor található meg először a semmiből való teremtés szoros értelemben vett gondolata?
4. Mit értünk a teremtés trinitárius felfogásán?
5. Hogyan gondolta el a gnosztikus dualizmus a világ keletkezését?
6. Mit jelent a fenntartás fogalma?
7. Mit jelent a teremtéskinyilatkoztatás fogalma?

8. Mit jelent a kozmosz antropikus hangoltsága?
9. Mi a poligenizmus?
10. Mi az evolucionizmus?
11. Mi a Papi teremtés elbeszélés központi gondolata, és hogyan fejeződik ki benne az ószövetségi teremtéshit?
12. Mit ért a páli tradíció Krisztus teremtésközvetítő szerepén?
13. Mit jelent a *creatio ex nihilo* fogalma?
14. Milyen értelemben nevezi Szent Bonaventura a teremtést könyvnek?
15. Hogyan gondolták el a gnosztikus emanációs tanok a világ keletkezését?
16. Mit jelent az együttműködés fogalma?
17. Mi a „versengő magyarázatok” modell lényege a teremtés teológiája és a természettudományok viszonyában?
18. Mi az evolúciós elmélet lényege?
19. Mi a monogenizmus?
20. Mi a kreacionizmus?
21. Mi a jahvista teremtés elbeszélés központi gondolata, és hogyan fejeződik ki benne az ószövetségi teremtéshit?
22. Milyen kifejezésekkel utal Jézus a teremtésre?
23. Mi az ószövetségi teremtés elbeszélések műfaja? Mit jelent az elnevezés?
24. Mi a teremtés célja Aquinói Szent Tamás szerint?
25. Mi a világ három végső elve a platonikus kozmológiában?
26. Mit jelent a gondviselés fogalma?
27. Mi a „különböző síkú magyarázatok” modell lényege a teremtés teológiája és a természettudományok viszonyában?
28. Mi a hominizáció?
29. Mit értünk teremtésvédelmén?
30. Mit értünk intelligens tervezettségén?
31. Hogyan utal az emberre a „nefes” kifejezés?
32. Hogyan utal az emberre a „léb” kifejezés?
33. Mikor és hogyan jelent meg „képmás” és „hasonlóság” megkülönböztetése?
34. Mi az angyalok elsődleges szerepe az Ószövetségben?
35. Mi a sátán szerepe a jahvista és a deuteronomiumi szövegekben?
36. Hogyan utal az emberre a „ruah” kifejezés?
37. Mire utal a Ter 1,26 „képmás” kifejezése?
38. Miben áll az istenképűség relacionális/funkcionális értelmezése?
39. Mi az angyalok szerepe az Újszövetségben?
40. Mit tanítanak a bibliai szövegek a sátán eredetéről, és bűnéről?
41. Hogyan utal az emberre a „bászár” kifejezés?
42. Hogyan bővül az ószövetségi „képmás” gondolat az Újszövetségben?

Szentségtan

1. Mi a különbség az ókori görög szentségtanban *mysterion* és *mysteria* között?
2. Mit jelent a kereszténység előtti szóhasználatban a *sacramentum*?
3. Mi a viszonya Szent Ágostonnál az alábbiaknak: *signum, res, sacramentum, similitudo*?

4. Mi Aquinói Szent Tamás rövid definíciója a szentségekről?
5. Kinek az elmélete az eszköz-okság, és mit értett rajta?
6. Mit mond a szentség kiszolgáltatójára vonatkozóan az *ex opere operato* elve?
7. A skolasztikus szentségtan szerint kik a hét szentség kiszolgáltatói?
8. Mit jelent a *character indelebilis*? Mely szentségek esetében beszélünk róla?
9. Mit jelent a skolasztikus szentségtanban a *forma* és a *materia* fogalma? Írjon rá példát!
10. Mi Martin Luther szentség definíciója?
11. Hogyan definiálja a szentséget a Trentói Zsinat?
12. Milyen cselekményeket tekint szentségnek Luther és Kálvin? Miért éppen ezeket?
13. Mire vonatkozik Karl Rahnernél az *Uhrsakrament* és a *Grundsakrament* fogalma?
14. Melyek a beavatás, a gyógyítás és a szolgálat szentségei?
15. Milyen alapító igéket lehet kapcsolni a keresztség szentségéhez? Írjon rá legalább két példát!
16. Milyen változást hoztak a legutóbbi zsinat utáni új keresztségi szertartáskönyvek?
17. Jelenleg a katolikus gyakorlatban a bérmálás esetében hogyan hangzik a *forma*?
18. Hogyan nevezik meg a páli és a lukácsi iratok az eucharisziát?
19. Mit jelent az eucharisziában: *anamnészisz*, *epiklészisz*, *doxológia*?
20. Hogyan nevezi a latin hagyomány az áldozás szertartását? Ennek milyen dimenziói vannak?
21. Mit jelent a *transsubstantiatio* fogalma? Alátámasztják-e az eucharisztikus csodák?
22. Mit jelent a *concomitantia* elve?
23. Mit jelent az a trentói tanítás, hogy a szentmise Jézus keresztáldozatára nézve *repraesentatio*, *memoria*, *applicatio*?
24. A II. Vatikáni Zsinat szerint melyek Krisztus valóságos jelenlétének dimenziói az eucharisziában?
25. Mit jelent a kánoni bűnbánattartás gyakorlata?
26. A skolasztikus teológia szerint milyen négy eleme van a kiengesztelődés szentségének?
27. Hol olvasunk az Újszövetségben a betegek kenetéről?
28. Miért csak papok szolgáltatják ki a betegek kenetét?
29. Jelenleg a katolikus gyakorlatban milyen rendeket és szolgálatokat lehet elnyerni? Hogyan?
30. Az esküvői szertartás melyik eleme az, amikor létrejön a házasság szentsége?

2.3. BEUGRÓ KÉRDÉSEK BIBLIAISMERETBŐL

– az alapvető évszámok, ó- és újszövetségi ismeretek, valamint a szentírási könyvek tartalmi ismeretének ellenőrzésére –

ÓSZÖVETSÉG:

Kötelező évszámok (korszakok és események):

Korszakok:

1. Pátriárkák kora.
2. Honfoglalás kora.
3. Bírák kora.

4. Egységes királyság kora.
5. Testvérháborúk kora.
6. Omri-dinasztia kora.
7. Arám fennhatóság időszaka.
8. Utolsó aranykor.
9. Asszír hódítás és az asszír hódoltság időszaka.
10. Babiloni hódítás kora és a babiloni fogság ideje.
11. Perzsa kor (ezen belül: a Második Szentély építése ; Ezdrás-Nehemiás kora)
12. Hellenizmus (ezen belül: ptolemaida korszak, szeleukida korszak; Makkabeus-kor; Hasmoneus-kor).

Események:

1. Izrael első említése (Mernepta-sztélé).
2. Dávid uralmának kezdete.
3. Salamon halála (a monarchia kettéválása / perszonálunió megszűnése).
4. III. Tukulti-apil-ésarra (III. Tiglat-Pilezer) uralmának kezdete.
5. Samaria eleste (asszír elfoglalása).
6. Ninive (Asszír) bukása.
7. Jeruzsálem pusztulása.
8. Kürosz elfoglalja Babilont.
9. A Második Szentély felszentelése.
10. Nagy Sándor uralma.
11. Paniumi csata.
12. Makkabeus-felkelés kezdete.
13. Nagy Pompeius bevonulása Jeruzsálembe.

Alapvető fogalmak, kérdések:

Mit jelentenek a következő fogalmak?

1. *TeNaK; Tóra; Neviim; Ketuvim.*
2. Korábbi próféták (*Neviim risonim*); későbbi próféták (*Neviim acharonim*).
3. *Széfer; megilla.*
4. *Deuterokanonikus; apokrif; pszeudepigrafa.*
5. *Maszoréták; maszoréta szöveg.*
6. *Septuaginta.*
7. *Targum.* Nevezzen meg legalább egy ismert targumot!
8. *Hexapla.*
9. *Veritas hebraica.*
10. *Vulgata.* Miért nevezik így?
11. *Pesitta.*
12. Szövegtanú; szövegcsalád.
13. *Apodiktikus törvény; kazuisztikus törvény.*
14. *Epifánia; hierofánia, teofánia.*
15. Mechanikus megfizetéstán.
16. Kultuszcentralizáció.
17. Levirátus törvénye.

18. *Góla*.
19. Makkabeusok, hasmoneusok.
20. *Sitz im Leben*.
21. Genealógia (*toledót*).
22. Retrospektív prófécia; etiológia.
23. *Dekalógus*. Honnan ered az elnevezés?
24. *Ipsissima verba*.
25. Nátán-orákulum.
26. Deuteronomista reform.
27. Szír-efraimita háború.
28. *Apokalipszis*.
29. *Enkómion*.

Sorolja fel a következőket!

30. A héber kánon részei.
31. A keresztény kánon részei.
32. Deuterokanonikus könyvek és kiegészítések.
33. Az Ószövetség arám nyelvű részei.
34. Az Ószövetség görögül írt könyvei.
35. Tóra könyvei.
36. Deuteronomisztikus Történeti Mű könyvei.
37. Nagypróféták.
38. A Tizenkettő.
39. Öt *megilla* és az öt ünnep, amelyen olvasták.
40. A három zarándokünnep.
41. A Pentateuchus nagy elbeszélő egységei.
42. A Pentateuchus forrásai ().
43. A Pentateuchus törvénygyűjteményei.
44. Az őstörténet részei.
45. A pátriárka-ciklusok.
46. 8. századi próféták.
47. 7. századi próféták.
48. A fogság utáni prófétai könyvek.
49. Az Ószövetség novellái (önálló könyvek).
50. Bölcsességi könyvek.

Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

51. Mit jelent a dokumentumelmélet a Pentateuchus kutatásban? Kinek a nevéhez fűződik?
52. Mire irányul a formatörténeti iskola érdeklődése a Pentateuchus vizsgálatában? Kivel veszi kezdetét ez az irányzat?
53. Milyen következtetésre jut Pentateuchussal kapcsolatban GERHARD VON RAD (1901–1971), illetve MARTIN NOTH (1957–1960)?
54. Mi az őstörténet műfaja?

55. Mi a mítosz? Mi a monda? Sorolja fel fő jellegzetességeiket!
56. A prófétai *igehirdetés* (beszéd) milyen irodalmi formákban jelenik meg az Ószövetség prófétai könyveiben? Nevezzen meg legalább négy különböző formát!
57. Milyen *elbeszélő műfajokkal* találkozunk a prófétai irodalomban? Nevezzen meg legalább három különböző formát!
58. Mely prófétai könyvekben találkozunk a *Jóm JHWH* (Úr napja) kifejezéssel és mi jellemzi?
59. Miért helyesebb a „korai zsidó irodalom” megjelölés a többi, használatos, ám pontatlan megjelölésnél („késői zsidó irodalom”, „intertestamentális irodalom”)?
60. Milyen (új) irodalmi formák, műfajok jelennek meg a deuterokanonikus könyvekben?

A szentírási könyvek tartalmára vonatkozó kérdések típusai:

Tehát nem csak a felsorolt példák szerepelhetnek a szigorlati beugróban. Az itt felsoroltak csak egy-egy példát jelenítenek meg. A „melyik könyvben található...?” kérdés megválaszolásánál tegyen különbséget Iz 1–39; 40–55; 56–66, valamint Zak 1–8 és 9–14 között!

1. Hogy hívták Mózes feleségét?
2. Ki segítette Jerikóban az izraelita kémeket?
3. Nevezzen meg idegen (nem izraelita) prófétákat!
4. Mennyi látomást említ Ámosz (Zakariás) könyve? Nevezzen meg legalább hármat!
5. Mi volt Ámosz foglalkozása?
6. nevezzen meg legalább három szimbolikus tettet Izajás (Jeremiás, Ezekiel könyvéből!)
7. Melyik könyvben található az ún. Szövetség könyve? Melyikben az ún. Szentség törvénye?
8. Mely könyvekben szerepel a Dekalógus?
9. Melyik könyvben szerepelnek az Ebed-JHWH énekek?
10. Melyik könyvben szerepel Illés visszatérése?

...

ÚJSZÖVETSÉG:

Kötelező évszámok:

1. Augustus császársága.
2. Nagy Heródes uralkodása.
3. Nagy Heródes templomépítése.
4. Heródes Antipász Pérea és Galilea tetrarkhája.
5. Arkhelaosz etnarkha.
6. Heródes Fülöp Iturea, Bitinia, Trachonitis, Gaulanitis, Auranitis tetrarkhája.
7. Jézus születése.
8. Pontius Pilatus prokurátor.
9. Pál missziós útjai.
10. A jeruzsálemi zsinat.
11. Gallio Akhája prokonzula.
12. Quintus Sergius Paulus Ciprus prokonzula.

13. Antonius Felix prokurátor.
14. Portius Festus prokurátor.
15. Első zsidó háború.
16. A jeruzsálemi Templom (Második Szentély) lerombolása.
17. Bar Kochba felkelés.
18. A zsidók kiűzése Rómából (Claudius rendelete).
19. A Nero-féle keresztényüldözés.
20. A Domitianus-féle keresztényüldözés.

Alapvető fogalmak, kérdések:

Mit jelentenek a következő fogalmak?

1. Kánon. (Nem elég a szó jelentése, a fogalom értelmezése szükséges: mit értettek rajta az ókeresztény korban és mit jelent a mai bibliatudomány szempontjából?)
2. Újszövetségi szövegtanúk. (Említsen példákat is!)
3. *Hapax*.
4. *Vetus latina*.
5. *Koiné*.
6. *Euangelion*. (Nem elég a szó jelentése, a fogalom értelmezése szükséges: mit jelentett profán szóhasználatban?)
7. *Pszeudonim* és *peszeudepigrafa*.
8. *Anantirreta*.
9. *Antilegomen*.
10. *Amfiballomena*.
11. *Endiathékosz*.
12. *Homologumena*.
13. *Notha*.
14. Szinoptikus-kérdés. (Magát a kérdést fogalmazza meg!)
15. Kétforrás-elmélet.
16. Kettős hagyomány. (Hozzon rá konkrét példát is az evangéliumokból!)
17. Hármás hagyomány. (Hozzon rá konkrét példát is az evangéliumokból!)
18. Apostoli levél.
19. Abszolút kronológia. (Említsen három példát Pál életével kapcsolatban.)
20. Relatív kronológia. (Említsen három példát Pál életével kapcsolatban.)
21. *Amanuenszisz*.
22. Szubapostoli kor.
23. *Parúzia*. (Nem elég a szó jelentése, a fogalom magyarázata szükséges: honnan ered, milyen jelentésváltozásokon ment át?)
24. *Eszkhaton*.

Sorolja fel a következőket!

25. Újszövetségi íráscsoportok.
26. Kánoniság kritériumai.
27. *Murator-i-töredék* kánonlistájáról hiányzó könyvek.
28. A bibliai kánon kérdésében döntést hozó zsinatok.

29. Hogyan olvasták az első keresztények az Ószövetséget?
30. Az evangélium áthagyományozásának élethelyzetei.
31. Az evangéliumok keletkezésének fázisai a II. Vatikáni zsinat *Dei Verbum* című dokumentuma alapján.
32. Pál apostol életének forrásai.
33. Hiteles (protopáli) levelek.
34. Deuteropáli levelek (amelyeknek a hitelessége megkérdőjelezhető).
35. Páli tanítványi kör levelei (tritopáli levelek).
36. A *corpus paulinum* „fogságból írt” darabjai.
37. Pasztorális levelek.
38. Katolikus levelek.
39. A Jelenések könyve „hetesei”. Legalább ötöt nevezzen meg!
40. A Jelenések könyve szimbólumtípusai. Legalább hármat nevezzen meg és mindegyikre írjon példát!

Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

41. Az „újszövetségi kánon” témájában mi jut eszébe az alábbi ókeresztény szerzőkről és álláspontjukról: Szent Jusztinosz, Markión, Szent Iréneusz, Tertullianus, Órigenész, Euszébiosz, Szent Atanáz?
42. Mely nyelveken készül a korai időkben újszövetségi bibliafordítás?
43. Kik voltak a farizeusok? Mutassa be őket!
44. Kik voltak a szadduceusok? Mutassa be őket!
45. Kik voltak a zelóták? Mutassa be őket!
46. Kik voltak az esszénusok? Mutassa be őket!
47. Kik voltak a samaritánusok? Mutassa be őket!
48. A mai bibliatudomány milyen szerepet tulajdonít az evangélistáknak, mint szerzőknek?
49. Alapvetően milyen cézzal íródtak az evangéliumok?
50. A szinoptikus kérdés megoldására milyen különféle javaslatokat fogalmaztak meg a kutatók?
51. Mit tud mondani Pál apostol származásáról, családi kapcsolatairól?
52. Találunk-e a páli levelekben utalást arra, hogy az Apostol bizonyos levelei elvesztek, de legalábbis eredeti formájában nem maradtak fenn? Melyik levél jelzi egyértelműen, hogy ezeket a leveleket nyilvános felolvasásra szánták?
53. Mutassa be az ókori levelek felépítését, nevezze meg a fő részeket!
54. Milyen sajátosságai vannak a páli levelek kezdetének? Miben tér el a páli levelek befejezése a korabeli levelekétől?
55. Miről tanúskodik a 2Pét 3,14-16 a *Corpus paulinum*ra vonatkozóan?
56. Nevezze meg a páli levelek 1–2. századi ismertségének legalább 3 tanúját!
57. Igazolja, hogy Pál gondolkodása a zsidó hagyományokban gyökerezik! Legalább 3 különböző érvet soroljon fel!

58. Mi tanúsítja Pál hellenisztikus műveltségét leveleiben? Legalább 3 jellemzőt nevezzen meg!
59. Az ősegyházi hagyomány milyen nyomai fedezhetők fel a páli levelekben? Legalább 3 jellegzetességet nevezzen meg!
60. Mire utal a katolikus levelek nyugati egyházban elterjedt *epistulae canonicae* elnevezése?

A szentírási könyvek tartalmára vonatkozó kérdések típusai:

Tehát nem csak a felsorolt példák szerepelhetnek a szigorlati beugróban. Az itt felsoroltak csak egy-egy példát jelenítenek meg.

1. Kik hódolnak a megszületett Jézusnak Lukács evangéliumában?
 2. Melyik evangélium említi Jézus bemutatását a Templomban?
 3. Melyik evangéliumban szerepel a szegény Lázár története? És melyikben Lázár feltámasztása?
 4. Kivel folytat éjszakai beszélgetést Jézus a Negyedik Evangéliumban?
 5. Kicsoda Főbe (vagy Fébe)?
 6. Melyik levélben találkozunk egy teljes fegyverzettel: öv – vért – saru – pajzs – nyíl – sisak – kard?
 7. Melyik levél illeti kritikával azt, aki „az angyalok tiszteletében tetszeleg magának”?
 8. Melyik irat sorolja fel a hit tanúinak „nagy felhőjét”?
 9. Hol olvashatunk az özvegyek rendjéről?
 10. Mely iratok nevezik antikrisztusoknak az eretnekeket?
- ...

A „beugró” értékelése:

27–30 pont	(90 % ≤ x)	jeles (5)
23–26 pont	(75 % ≤ x < 90 %)	jó (4)
18–22 pont	(60 % ≤ x < 75 %)	közepes (3)
14–17 pont	(46 % < x < 60 %)	elégséges (2)
0–13 pont	(x ≤ 46 %)	elégtelen (1)

3. AJÁNLOTT IRODALOM ÉS TÉTELSOROK A SZÓBELI FEJELETEKHEZ:

3.1. DOGMATIKA

Hármas-Egy Isten

Kötelező irodalom:

EMERY, GILLES: *A Szentháromság*, Kairosz, Budapest, 2015.

MEHRLE TAMÁS: *Egy az Isten*, Szent István Társulat, Budapest, 1983, 50–97.

A hittételekhez: FÍLA BÉLA: *A Szentháromság*, PPKE HTK jegyzet vonatkozó részei.

Vizsgatételek:

1. A természetes istenismeret útjai, problematikája.
2. Isten tulajdonságai a filozófiai istentan szerint.
3. A Szentháromság kinyilatkoztatása az Újszövetségben.

4. Áriusz és a Niceai zsinat.
5. A kappadókiai atyák.
6. Az I. Konstantinápolyi Zsinat és a Szentlélek istensége
7. Természet, személy, és reláció a Szentháromságban.
8. A Fiú és a Lélek küldései
9. A Szentháromság üdvözítő cselekvése és a tulajdonítások
10. Az Atya, a Fiú, és a Szentlélek személye

Teremtés tan és teológiai antropológia

Kötelező irodalom:

PUSKÁS Attila: *A teremtés teológiája*, Szent István Társulat, Budapest, 2006.

Vizsgatételek:

1. A teremtés a Bibliában.
2. A *creatio ex nihilo* tanításának kialakulása és jelentése.
3. Fenntartás, együttműködés és gondviselés.
4. Keresztény teremtéshit és evolúciós gondolkodás.
5. Teremtésvédelem.
6. A keresztény antropológia teremtésteológiai alapjai.
7. Az ember istenképűségének teológiája.
8. Az ember mint test-lélek egysége.
9. Az ember mint személy.
10. Angyalok.
11. A gonosz hatalom valósága.

Krisztológia

Kötelező irodalom:

KERESZTY RÓKUS – PUSKÁS ATTILA: *Jézus Krisztus*, SZIT, Bp. 2015, 23-280, 377-414, 435-480.

A hittételekhez: FILA BÉLA: *Krisztus misztériuma*, PPKE HTK jegyzet vonatkozó részei.

Vizsgatételek:

1. Az Újszövetség krisztológiái
2. Jézus életének misztériumai.
3. Jézus fiúi öntudata és küldetéstudata.
4. Az Egyház Krisztusról szóló hitvallásának fejlődése 787-ig
5. Személy és természet a krisztológiában.
6. Jézus embersége
7. Az *unio hypostatica* metafizikai szempontból
8. Jézus üdvözítő halálának képei a Szentírásban; az engesztelés fogalma
9. Az egyházatyák tanítása a megváltásról
10. Szent Anzelm a megváltásról.
11. A Szentháromság személyei és a megváltás

Szentség tan (általános és részletes)

Kötelező irodalom:

GÁNÓCZY SÁNDOR: *Bevezetés a katolikus szentség tanba*, Bencés Kiadó, Pannonhalma, 2006.

NOCKE, FRANZ-JOSEF: Általános szentségtan, Részletes szentségtan, in Theodor Schneider (szerk.): *A dogmatika kézikönyve*, Vigilia, Budapest, 2000, 195–233; 235–396.

Vizsgatételek:

1. Szentségtani alapfogalmak értelmezése: misztérium(ok-), sacramentum, signum, szimbólum.
2. A szentségek skolasztikus teológiája (okság, hatékonyság, ex opere operato).
3. A szentségek száma és alapítása.
4. A keresztyén beavatás szentségei.
5. A gyógyítás szentségei.
6. A szolgálat szentségei.
7. Az utolsó vacsora és az úrvacsora/kenyértörés biblikus értelmezése.
8. A transsubstantiatio és a valóságos jelenlét értelmezései.
9. Az Eucharisztia/szentmise áldozati értelmezésének dimenziói

3.1.1. AZ EGYES TÉMAKÖRÖKHÖZ TARTOZÓ DOGMATIKAI TÉTELEK (teológiai minősítésekkel)

A tételek magyarázatához ld. alább a Függelékét, ill. különösen az alábbi irodalmat:

A Katolikus Egyház Katekizmusa, Szent István Társulat, Budapest, 2009.

BEINERT, WOLFGANG (szerk.): *A katolikus dogmatika lexikona*, Vigilia, Budapest, 2004.

ELŐD ISTVÁN: *Katolikus dogmatika*, Szent István Társulat, Budapest, 1983.

EMERY, GILLES: *A Szentháromság*, Kairosz, Budapest, 2015.

FILA BÉLA: *Isten misztériuma; A Szentháromság; Krisztus misztériuma; Krisztus kegyelme; A kegyelem beteljesedése – PPKE HTK jegyzetek*

GÁNÓCZY SÁNDOR: *Bevezetés a katolikus szentségtanba*, Bencés Kiadó, Pannonhalma, 2006.

MEHRLE TAMÁS: *Egy az Isten*, Szent István Társulat, Budapest, 1983, 50–97.

MÜLLER, G.L.: *Katolikus dogmatika*, Kairosz, Budapest, 2007.

NOCKE, FRANZ-JOSEF: Általános szentségtan, Részletes szentségtan, in Theodor Schneider (szerk.): *A dogmatika kézikönyve*, Vigilia, Budapest, 2000, 195–233; 235–396.

PUSKÁS ATTILA: *A teremtés teológiája*, Szent István Társulat, Budapest, 2006.

KERESZTY RÓKUS – PUSKÁS ATTILA: *Jézus Krisztus*, Szent István Társulat, Budapest, 2015.

SCHÜTZ ANTAL: *Dogmatika*. 1–2. kötet, Budapest (különböző kiadások, ill. reprint).

TAKÁCS JÓZSEF: *Dogmatika*, Örökmécs, Pécel, 2005–2007.

Hittételek Isten misztériumáról

Az egy igaz Isten, a mi teremtőnk és Urunk, műveiből, az emberi értelem természetes világosságánál biztosan megismerhető. (hittétel)

Isten léte nem csak az ész természetes ismeretének tárgya, hanem a természetfeletti hité. (hittétel)

Vándor állapotunk természetes istenismerete nem közvetlen és intuitív, hanem közvetett. (biztos)

Isten természetes megismerése analóg megismerés. (biztos)

Isten végtelen és végtelenül tökéletes. (hittétel)

Istent semmilyen teremtmény nem képes kimerítően megismerni. (hittétel) Isten lényege az üdvözültek számára is felfoghatatlan. (hittétel)

Az isteni tulajdonságok azonosak az isteni lényeggel és egymással. (hittétel)

Isten az igaz, az abszolút igazság, minden igazság forrása. Isten abszolút hűséges (hittétel)

Isten a jó, a legfőbb jóság, minden jóság forrása. (hittétel)

Isten az abszolút erkölcsi jóság vagy szentség. (hittétel)

Isten az abszolút szépség.

Isten a mindenhatóság, az abszolút hatalom. Isten az ég és föld ura. (hittétel)

Isten végtelenül igazságos. Isten végtelenül irgalmas (hittétel)

Isten világfeletti, egy és egyszerű, változhatatlan, mindenütt jelenlévő, örök misztérium. (hittétel)

Isten maga az élet, a végtelen, abszolút élet.

Isten végtelen értelem. Isten tudása végtelen. (hittétel) Isten ismeri a múltat, a jelent és a jövőt. Isten tévedhetetlen biztonsággal ismeri az értelmes teremtmények jövőbeli szabad tetteit. (hittétel)

Isten akarata végtelen. (hittétel)

Isten maga a szeretet. (hittétel) Isten akarja és szereti saját magát szükségszerűen, a rajta kívüli létezőket pedig szabadon. (Hittétel)

Hittételek a Szentháromság titkáról

Istenben három személy van: Atya, Fiú, Szentlélek. Mindegyik személy ugyanazt az isteni lényegyet birtokolja. (hittétel)

Istenben valóságos örök immanens eredések vannak. (hittétel)

Az Atya eredet nélküli ősforrás. (hittétel)

A Fiú az Atyától születik. (hittétel)

A Fiú születése, nemződése isteni értelmi tevékenység. (általános biztos teológiai vélemény).

A Szentlélek az Atyától és a Fiútól mint egy elvtől és egyetlen leheléssel származik; a Szentlélek származása nem születés. (hittételek)

A Lélek az Atya és a Fiú akaratából vagy kölcsönös szeretetéből származik. (biztos)

Istenben csak két eredés van: születés és lehelés. (hittétel)

Istenben valóságos vonatkozások vannak. (bennfoglalt hittétel)

Az Istenben lévő valóságos vonatkozások valóságosan azonosak az isteni lényeggel és ezért szubzisztens vonatkozások. (hittétel)

A szentháromsági vonatkozások az isteni lényegtől csak logikailag különböznek.

A szentháromsági vonatkozások egymástól valóságosan különböznek.

Istenben csak négy valóságos vonatkozás van. (biztos tételek)

Az isteni személyek teljesen egymásban vannak. (perichórézis) (hittétel)

Isten külső tevékenységei közősek a három személynek. (hittétel)

Hittételek a teremtésről és a teológiai antropológiáról

Teremtés

Isten a semmiből teremtett meg mindent, ami rajta kívül létezik. (hittétel)

Isten szabadon, jóságából teremtette a világot. (hittétel)

A világ Isten dicsőségére teremtett. (hittétel)

A három isteni személy a teremtés egyetlen, közös princípiuma. (hittétel)

Isten a világot külső kényszertől vagy belső szükségszerűségtől mentesen teremtette. (hittétel)

Isten a világot jónak teremtette. (hittétel)

- A világnak időbeli kezdete van. (hittétel)
- Isten létében fenntartja a teremtett dolgokat. (hittétel)
- Isten őriz és gondviselésével kormányoz minden teremtett dolgot. (hittétel)

Teológiai antropológia

- Az első embert Isten teremtette. (hittétel)
- Az ember két lényegi elemből áll, anyagi testből és szellemi lélekből. (hittétel)
- Az értelmes lélek saját magától és lényegileg a test formája. (hittétel)
- Minden embernek szellemi, halhatatlan lelke van. (hittétel)
- Az egyes ember lelkét Isten közvetlenül teremti. (általános biztos teol. vélemény)
- Isten az idő kezdetén szellemi lényeket, vagyis angyalokat teremtett. (hittétel)
- Az angyalok szellemi természetű lények. (hittétel)
- A gonosz szellemeket (démonok) Isten jónak teremtette, saját bűnük folytán lettek gonoszok. (hittétel)
- A jó angyalok elsődleges feladata Isten dicsőítése és szolgálata, másodlagos feladatuk az emberek őrzése és a róluk való gondoskodás üdvösségükre. (rendes, egyetemes tanítóhivatal alapján hittétel)
- Ádám bűne miatt a sátánnak bizonyos hatalma van az emberek felett. (hittétel)

Hittételek Jézus Krisztusról

- A Názáreti Jézus, az Isten Igéje, az Atya Fia, a Szentháromság egyik személye. (hittétel)
- Jézus Krisztus valóságos ember, valóságos testtel és lélekkel. (hittétel)
- Jézus Krisztusban az isteni és emberi természet hüposztatikusan, azaz a személy egységében egyesült; a két természet nem vegyült össze, nem változott, hanem megtartotta minden sajátosságát. (hittétel)
- Jézus Krisztusban két természetes akarat és két természetes tevékenység van. (hittétel)
- A személyes egység (*unio hypostatica*) Krisztus fogantatásának pillanatában kezdődött és soha nem szakadt és szakad meg. (hittétel)
- Krisztus emberi természete szerint Istennek természetes, és nem fogadott fia. (hittétel)
- Ugyanazzal az imádással kell imádni a Fiúistent és Jézust az embert. (hittétel)
- Krisztus lelke létezése első pillanatától birtokolta Isten közvetlen látását, amely kizár minden tévedést. (biztos).
- Krisztus embersége lényegileg szent a személyes egység miatt. (ált. vélemény) Krisztusban volt megszentelő kegyelem, megfelelő erények és a Szentlélek ajándékai. (biztos)
- Krisztusban nem volt bűn, sem az eredeti, sem személyes. (hittétel)
- Krisztus vétkezhetetlen volt. (hittételhez közeli)
- Krisztustól, a Főtől, a megszentelő kegyelem árad a Misztikus test tagjaira. (általános vélemény)
- Az Ige azért testesült meg, hogy az embereket megváltsa. (hittétel)
- Krisztus az első és fő közvetítő Isten és az emberek között. (hittétel)
- Krisztus mint Istentől rendelt főpap a kereszt oltárán igaz áldozatot mutatott be. (hittétel)
- Krisztus kereszthalálával megváltott és kiengesztelt minket Istennel. (hittétel)
- Krisztus az Atyának bűneinkért helyettesítő elégtételt adott, (hittételhez közeli) amely egyenlő értékű a megbántásokkal, sőt túlárado és végtelen. (ált. vélemény)
- Krisztus nem csak a predestináltakért halt meg (hittétel). Krisztus nem csak a hívőkért halt meg, hanem minden emberért, kivétel nélkül. (hittételhez közeli)
- Krisztus kiérdemelte a természetfeletti rend helyreállítását (hittétel) és saját felmagasztalását. (biztos)

Hittételek a szentségekről

- A Katolikus Egyház úgy tanítja, hogy hét szentség van (DS 860, 1310, 1601), de ezek egymás között nem egyenlők (DS 1603).
- A szentségeket Jézus Krisztus alapította (DS 1601).
- Ha a szertartást az Egyház által megkívánt anyag, forma és szándék szerint végzik, a szentség létrejön (DS 1262, 1312, 1611, 1613).
- A szentségek feltételezik, táplálják, erősítik és kifejezik a hitet (SC 59).
- A szentségek részesítenek Krisztus halálának és feltámadásának, vagyis húsvét misztériumának kegyelmében. (SC 61)
- Krisztus jelen van az Egyházban: a pap személyében, az eucharisztikus színek alatt, igéjében és egyházi testében (SC 7).
- A keresztség, a bérmálás és az egyházi rend szentsége eltörölhetetlen lelki jegyet hagy, nem megismételhető (DS 1313, 1609, 1624).
- A keresztséghez természetes víz szükséges, és az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében szolgáltatják ki (DS 802, 1314, 1615, 1617).
- A keresztségben részesülő minden bűne bocsánatot nyer (DS 150, 1316, 1515, 1672), és Krisztus egyházi testének tagja lesz (DS 1314, 1671).
- Szükség esetén bárki keresztelhet (DS 1315, 2536).
- Az eucharisztia szentségét Jézus az utolsó vacsorán alapította (DS 1637-1638, 1740).
- Az eucharisztia során a kenyér és a bor Krisztus testévé és vérévé válik (DS 802, 1321, 1640, 1651, 4413). Az átlényegülés (transsubstantiatio) fogalma ennek megfelelő, alkalmas kifejezése (DS 1642, 1652).
- Az eucharisztia ünneplését érvényesen felszentelt püspök vagy pap vezetheti (DS 802, 4541).
- A szentmise valódi áldozat, amelyben Krisztus keresztáldozata jelenvalóvá lesz DS 1739-41, 1751.
- A szentmiseáldozatban az áldozati adomány és a feláldozó azonos, csak a felajánlás módja különbözik. DS 1743
- A szentmiseáldozta nem csak hálaadó és dicsőítő, hanem könyörgő és engesztelő áldozat is. DS 1743, 1753

FÜGGELÉK

TANÍTÓHIVATALI MEGNYILATKOZÁSOK A FENTI TÉTELEKHEZ

Ha másként nincs jelölve, a számok a Denzingerre utalnak: DENZINGER, HEINRICH – HÜNERMANN, PETER (szerk.): *Hitvallások és az Egyház Tanítóhivatalának megnyilatkozásai*, Bányterenyé – Budapest, 2004.

Istentan

- Egyetlen személyes Isten van: 30, 40, 125, 150, 71, 3001, 3021, 3022.
- Isten transzcendenciája és tökéletessége: 3001.
- Isten a világ teremtője: 3001, 3021.
- Isten megismerhetősége: 3026.
- Isten léte a természetfeletti hit tárgya: 3001, 3021, 3875-3876.
- Vándor állapotunk természetes istenismerete közvetett: 895, 2841-2847 (ontologizmus elítélése), 3201-3210.
- Istent semmilyen teremtmény nem képes kimerítően megismerni. Isten lényege az üdvözültek számára is felfoghatatlan: 800 (Isten incomprehensibilis, ineffabilis), 3001.
- Isten végtelen és végtelenül tökéletes: 3001.
- Az isteni tulajdonságok azonosak az isteni lényeggel és egymással: 1330, 745.
- Isten abszolút egyszerű: 800, 3001.

Az isteni tulajdonságok: 800, 3001.
Isten tudása: 3001, 3003.
Isten akarata: 3000.
Isten szeretete: 3025, 3002.
Isten mindenhatósága: 3001, 800.
Isten igazságossága és irgalma: 3001.

Szentháromság

Szentháromságani tévedések: 75, 150, 153-176, 421, 4522.
Szentháromságan kifejtése: 525-532, 568-570, 851-853, 1330-1331.
Szentlélek származása: 850, 1300-1303.

Teremtés

Semmiből teremtés: 3025, 800.
Isten szabadon, jószágból teremtette a világot: 3002, 3001.
A világ Isten dicsőségére teremtett: 3025.
A három isteni személy a teremtés egyetlen, közös princípiuma: 1331.
Isten a világot külső kényszertől vagy belső szükségszerűségtől mentesen teremtette: 3002, 3025.
Isten a világot jónak teremtette: 1333.
A világnak időbeli kezdete van: 800, 3002, 951-953.
Isten létében fenntartja a teremtett dolgokat: 3003.
Isten őriz és gondviselésével kormányoz minden teremtett dolgot: 3003.
Az első embert Isten teremtette: 3002, 800, 3896.
Az emberi nem egy: 3897, Nostra aetate 1.
Az ember két lényegi elemből áll, anyagi testből és szellemi lélekből: 3002, 800.
A lélek a test formája: 902, 1440, 2828.
Minden embernek szellemi, halhatatlan lelke van: 1440.
Az egyes ember lelkét Isten közvetlenül teremti: 1440, 3896.
Isten az idő kezdetén szellemi lényeket, vagyis angyalokat teremtett: 800.
Az angyalok szellemi lények: 800, 3002.
A gonosz szellemeket (démonok) Isten jónak teremtette, saját bűnük folytán lettek gonoszok: 800.
Ádám bűne miatt a sátánnak bizonyos hatalma van az emberek felett: 1511, 1521.

Krisztológia

A Názáreti Jézus, az Isten Igéje, az Atya Fia, a Szentháromság egyik személye: ld. hitvallások
Jézus Krisztus valóságos ember: hitvallások, khalkédóni zsinat.
Jézus Krisztusban az isteni és emberi természet hüposztatikusan, azaz a személy egységben egyesült; a két természet nem vegyült össze, nem változott, hanem megtartotta minden sajátosságát: 301, 293-294, 3905.
Jézus Krisztusban két természetes akarat és két természetes tevékenység van: 510-516, 556-557.
A személyes egység (*unio hypostatica*) Krisztus fogantatásának pillanatában kezdődött és soha nem szakadt és szakad meg: 404.
Krisztus emberi természete szerint Istennek természetes és nem fogadott fia: 595, 610-611.
Egyetlen imádással kell imádni a megtestesült Igét, amely kiterjed az emberségére is: 431, 2661.
Krisztus lelke létezése első pillanatától birtokolta Isten közvetlen látását. Ez a tudás kizár minden tévedést: 3812, 3645-3647. KEK 473-474.
Krisztusban nem volt eredeti bűn: 1347 Nem volt benne rendetlen kívánság: 434; sem személyes bűn: 301.

Krisztus emberi akarata vétkezzhetetlen: 434 .

Az Ige azért testesült meg, hogy az embereket megváltsa: hitvallások.

Krisztus királysága azt jelenti, hogy Krisztus törvényhozó és az emberek bírāja: 1571, 3675-3679.

Krisztus papsága: 261, 1739-1741; Krisztus a keresztt oltárán igaz áldozatot mutatott be: 261, 1743, 1739-1740, 3438.

Krisztus kereszthalálával megváltott és kiengesztelt minket Istennel: 1513, 1739-1741.

Krisztus az Atyának bűneinkért helyettesítő elégtételt adott: 1528, amely egyenlő értékű a megbántásokkal, sőt túlárado és végtelen: 1025.

Krisztus nem csak a predestináltakért halt meg: 2005; Krisztus nem csak a hívőkért halt meg, hanem minden emberért, kivétel nélkül: 2304, 1522.

Krisztus kiérdemelte a természetfeletti rend helyreállítását: 1513, 1528.

Szentségtan

A hét szentség: 1310, 1600-1613, 3439-3451, 3489.

Egyes szentségek

Eucharisztia: 1320-1322, 3891, 1635-1661, 1738-1759, 4410-4413. Keresztség: 794, 1314-1316. Bűnbánat: 1323, 1667-1693. Betegek kenete: 1694-1700. Egyházi rend: 1764-1778, 4590-4606, 4980-4983. Házasság: 1797-1816, 4470-4479.

3.2. BIBLIKUM

3.2.1. ÓSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS

Kötelező irodalom:

Biblia. Istennek az Ószövetségben és Újszövetségben adott kijelentése, Kálvin, Budapest, 2017.

Szentírás. Ó- és Újszövetségi Szentírás a Neovulgáta alapján, Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest, 2008.

Biblia. Ószövetségi és Újszövetségi Szentírás, Szent István Társulat, Budapest, 2016.

CZIGLÁNYI ZSOLT: *Az Ószövetség története*, Meta Egyesület, Pécs, 2018. [A Sapientia Könyvtárban a következő jelzettel található meg: BI 113C95]

További ajánlott irodalom:

RÓZSA HUBA: *Bevezetés az Ószövetség könyveibe. Bevezetés az Ószövetség könyveinek irodalom- és hagyománytörténetébe*, Szent István Társulat, Budapest, 2016. [A Sapientia Könyvtárban a következő jelzettel található meg: BI 113R91; elérhető a Szaktárs adatbázisban is.]

Tételek:

1. A Pentateuchus elbeszélő részei (őstörténet, pátriárkák, kivonulás, pusztai hagyomány).
2. A Pentateuchus törvényei (Szövetség törvénye, Szentség törvénye, a Számok könyve törvényanyaga, deuteronomiumi törvények).
3. A Deuteronomisztikus Történeti Mű.
4. A 8. századi próféták (Ámosz, Ózeás, Iajás 1–39, Mikeás)
5. A 7. századi próféták (Náhum, Szofóniás, Habakuk, Jeremiás).
6. Babiloni fogság és a fogság prófétái (Ezekiel, Deutero-Izajás).
7. Fogság utáni próféták (Aggeus, Zakariás 1–8, Malakiás).
8. Eszkatológia, apokaliptika (Joel, Zakariás 9–14, Dániel).
9. Az Ószövetség szerelmi és imaköltészete: Énekek éneke, Zsoltárok könyve, Siralmak.
10. Bölcsességi irodalom, a perzsa kor bölcsességi művei (Példabeszédek könyve, Jób könyve).

11. Bölcsességi irodalom a hellenisztikus korban (Prédikátor, Ben Sira, Bölcsesség könyve, Báruk könyve,)
12. A Krónikás Történeti Mű.
13. Patetikus történetírás és épületes irodalom a makkabeus-korban (1–2Makk; Judit, Eszter).
14. Hellén- és hellenisztikus kori novellák (Rut, Tóbiás, Jónás).

3.2.2. ÚJSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS

Kötelező irodalom:

Biblia. Istennek az Ószövetségben és Újszövetségben adott kijelentése, Kálvin, Budapest, 2017.

Szentírás. Ó- és Újszövetségi Szentírás a Neovulgáta alapján, Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest, 2008.

Újszövetség, Pannonhalmi Főapátság, Pannonhalma, 2015.

Biblia. Ószövetségi és Újszövetségi Szentírás, Szent István Társulat, Budapest, 2016.

KOCSIS IMRE: *Bevezetés az Újszövetség könyveibe. Kortörténet és irodalom*, Szent István Társulat, Budapest, 2019. [A Sapientia Könyvtárban a következő jelzettel található meg: BI 116K62]

Vagy korábbi kiadásban:

KOCSIS IMRE: *Bevezetés az Újszövetség könyveibe*, 1–2. kötet, Szent István Társulat, Budapest, 2019. [A Sapientia Könyvtárban a következő jelzettel található meg: BI 116K62; elérhető a Szaktárs adatbázisban is.]

Tételek:

1. Máté evangéliuma.
2. Márk evangéliuma.
3. Lukács evangéliuma és az Apostolok cselekedetei.
4. János evangéliuma.
5. A rómaiakhoz és a galatákhoz írt levél.
6. A tesszaloniaknak írt első levél és a korintusi levelezés.
7. A filippiekhez írt levél és a Filemonhoz intézett levél.
8. A tesszaloniakhoz írt második levél, valamint kolosszeiekhez és az efezusiakhoz írt levél.
9. A lelkipásztori levelek (1–2Tim, Tit).
10. A Zsidókhoz írt levél.
11. A katolikus levelek, különös tekintettel a Jakab-levél és az első Péter-levél.
12. A katolikus levelek, különös tekintettel a második Péter-levél és a Júdás-levél.
13. A jánosi levelek (1–3Ján).
14. Jelenések könyve.

...

4. A SZIGORLAT ÉRTÉKELÉSE:

Mivel a Hittan modulzárónak a korábban teljesített Egyháztörténelem részmodulzáró (HETRMZN) is részét képezi, így a szigorlat eredménye a következőképpen állapítható meg: az Egyháztörténelem részmodulzáró (HETRMZN) egyszeres, jelen vizsga dogmatikai és biblikus ismereteket mérő feleleteinek részjegye szintén egyszeres–egyszeres súllyal számít a szigorlat végső eredményébe. Az így adódó részjegyek átlaga jelenti a végső eredményt, melyet a részjegyek mellett a Hittan modulzáró vizsga alkalmával rögzítünk a szigorlati jegyzőkönyvben.